

بسم الله الرحمن الرحيم

خطبه اول

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لْتَنْظُرُ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» (حشر/۱۸)

دعوت به تقوی

عباد الله اوصیکم و نفسی بتقوی الله و ملازمة امره و ... نهیه

همه شما برادران و خواهران نمازگزار و خودم را به پارسایی و پرهیزگاری و ذکر و شکر خداوند در همه احوال سفارش فرمانبری از حضرت حق دعوت می‌کنم. از خداوند می‌خواهیم که به همه ما توفیق پارسایی و پرهیزگاری و اطاعت از فرامین خویش را عنایت بفرماید.

موضوع بحث: حقوق و وظایف خانواده

بحثی که در این خطبه آغاز خواهد شد و طی خطبه‌های آتی ادامه پیدا خواهد کرد مبحث بسیار مهم و اساسی در حقوق و وظایف خانوادگی است. در اسلام حقوق و وظایف اجتماعی مورد تأکید فراوان قرار گرفته است؛ اسلام دین اجتماعی است؛ اسلام دارای فکر جامع و اندیشه متعالی است و در خصوص خانواده شاهد گروهی از آیات و روایات و معارف بلندی هستیم که امروز نیاز ماست؛ چراکه در گوشه و کنار می‌بینیم که آسیب‌های فراوان به خاطر تأثر از سبک زندگی خانوادگی غربی و شرایط اجتماعی غربی پدیدار شده است.

آسیب‌های سبک زندگی غربی در جامعه ایران

هنوز می‌بینیم آسیب‌هایی از قبیل:

- ۱- بالا رفتن سن ازدواج افزایش طلاق؛
- ۲- میل به تنها زندگی کردن؛
- ۳- پرهیز از فرزند آوری؛
- ۴- هزینه‌های و تشریفات سنگین در ازدواج؛
- ۵- صدق سنگین و مهریه‌های کمرشکن؛

۶- شرایط دشوار برای شکل‌گیری یک خانواده؛

۷- بی‌توجهی یا کم‌توجهی به ارزش‌های متعالی در سامانه خانواده؛

۸- اختلافات خانوادگی؛

۹- خشونت در خانواده؛

۱۰- کاهش ازدواج؛

۱۱- بالا رفتن سن ازدواج؛

۱۲- حاکمیت انگیزه‌های مادی بر تشکیل خانواده؛

۱۳- افت نقش مادری و کاهش انگیزه‌های تربیت در فضای خانواده؛

بنیان خانواده را متزلزل ساخته است.

در غرب این مرحله را سپری کرده‌اند، اوج صنعتی شدن، دور شدن از ارزش‌های معنوی و اخلاقی مایع گسترش فسادها و آسیب‌ها در بنیان خانواده شد. این موج به سمت شرق و عالم اسلام نیز روانه شد و امروز ما شاهدیم که آمارها و ارقام نشان‌دهنده رشد روزافزون همین آسیب‌های خانوادگی است.

وظیفه ما در قبال سبک زندگی

بر اساس اسلام و گفتمان راقی و متعالی انقلاب اسلامی باید به سبک زندگی نورانی اسلام بازگردیم؛ اسلام دارای تعالیم بلند و فراگیر و جاویدان است؛ بازگشت به اسلام و تکیه بر معارف نورانی اسلام می‌تواند همه این مشکلات را حل کند.

اگر ما بخواهیم دادگاه‌های ما خلوت شود و زندگی‌های خانوادگی ما شیرین شود باید به سبک زندگی اسلامی و ایمانی برگردیم.

شکی در این نیست که خانواده بنیان جامعه است. اگر بتوانیم خانواده‌ها را نورانی کنیم و ارزش‌ها متعالی اسلام در سبک زندگی را بر خانه حاکم کنیم قطعاً فضای جامعه تغییر خواهد کرد. خانواده سلول جامعه است اگر این سلول سالم باشد جامعه هم سالم خواهد شد؛ نمی‌خواهیم بگوییم که همه مسائل جامعه فقط به خانواده برمی‌گردد ولی سهم عامل خانواده در مسائل اجتماعی سهم بالایی است در صورتی که خانواده‌های ما پررونق و باصفا باشد، و خانه‌ها دور از کشمکش‌ها و نزاع‌های بی‌حاصل باشد و انگیزه‌های معنوی و اخلاقی بر ازدواج و تشکیل خانواده

حاکم شود، شکی نیست بخش زیادی از مشکلات جامعه حل خواهد شد. خانواده در معرض تزلزل قرار گرفته است. بنیان خانواده در معرض آسیب‌های فراوانی است.

وظایف خانواده در اسلام

حال باید ببینیم در نسخه نجات‌بخش قرآن و سنت و اندیشه اسلام در مورد خانواده چه نکاتی بیان شده است. بحثی که به فضل الهی در خطبه‌های آینده پیگیری خواهد شد مجموعه‌ای از حقوق و وظایف به‌عنوان ارکان خانواده و شالوده یک خانواده سالم است. در بحث‌های آینده یک بسته بیست حق و وظیفه در ارتباط زن با شوهر و یک بسته بیست حق و وظیفه در ارتباط شوهر با زن و یک بسته بیست تکلیفی در ارتباط پدر و مادر با فرزندان و یک بسته بیست عنوانی در ارتباط فرزندان با پدر و مادر عرضه خواهد شد. شالوده نظام خانوادگی بر این حقوق متقابل در خانه بنا شده است. حقوق و وظایف زن و شوهر از هر طرف و فرزندان و پدر و مادر از هر طرف مجموعه‌ای حدود صد عنوان طی جلسات و خطبه‌های آینده به فضل الهی تقدیم حضور شما خواهد شد.

امروز در آغاز و به‌عنوان مقدمه بحث عرض می‌کنم خانواده چه نقشی دارد و اسلام چه اندازه بر این نقش تأکید کرده است. این سؤالی است که پاسخ کوتاهی برای آن عرض خواهیم کرد و به‌ویژه امیدوارم دختران و پسران و زوج‌های جوان به این اصول و حقوقی که به‌تدریج عرض خواهد شد اهتمام و توجه کنند. برای خانواده کارکردها و وظایف فراوانی ذکر شده که مهم‌ترین آن‌ها پنج وظیفه و کارکرد است. نگاه اسلام را هم در این زمینه عرض خواهم کرد:

وظایف پنج‌گانه خانواده

۱- نیازهای طبیعی و نخستین

ازدواج و خانواده تأمین‌کننده نیازهای نخستین و طبیعی انسان است. انسان دارای یک سلسله نیازهای طبیعی و نخستین است که با ازدواج و شکل‌گیری خانواده میسر می‌شود؛

۲- تداوم نسل آدمی و امتداد شخص فرد؛

۳- تأمین نیازهای عاطفی، روان‌شناختی و نیازهای روحی است که این نیازها در چارچوب خانواده می‌تواند تأمین شود و خانواده فضایی است که روابط عاطفی و صمیمی را پایه پی‌ریزی می‌کند.

۴- در کنار این سه فلسفه تشکیل خانواده، خانواده پایگاهی است برای رشد و تکامل معنوی و اخلاقی و هم‌افزایی انسان‌ها برای تعالی به‌سوی خداوند متعال است.

۵- خانواده پایگاه و مدرسه نخستینی است که در آن نسل آینده و انسان‌های بزرگ را می‌توان تربیت کرد و آینده جامعه درگرو این نقش تربیتی در خانه است. پدر و مادر و خانواده در نگاه زندگی مادی نسل آینده و همین‌طور در نگاه رشد و تعالی معنوی آن‌ها نقش دارند.

نظر اسلام در مورد وظایف پنج‌گانه خانواده

این پنج نقش عمده و کارکرد اساسی برای خانواده است. اسلام همه این‌ها را پذیرفته و بر بعضی تأکید بیشتر کرده است.

خانواده در قرآن

در قرآن کریم مفاهیم بنیادی داریم که خط فکری اسلام را درباره خانواده مشخص کرده است. از میان مجموعه این مفاهیم چهار مفهومی که همه مستحضر هستند را عرض می‌کنم. سه مفهوم در یک آیه جمع شده «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» (روم/۲۱).

مفاهیم راهبردی خانواده

در این آیه سه مفهوم پایه و راهبردی که اصول و راهبردهای خانواده را تصریح کرده، بیان شده است:

۱- اصل مودت: به‌عنوان اساس زندگی جمعی در خانه، مهربانی و دوستی، عشق و مودت و محبت در فضای خانواده این یک اصل است.

۲- اصل رحمت: که تجلی آن محبت درونی، احسان و نیکوکاری و دلسوزی برای دیگران است. اینکه اعضای خانواده و همسران نسبت به هم ابتدا دارای مهر و دوستی و محبت باشند و در مرحله بعد این مهر و محبت در رفتارشان تجلی کند. کافی نیست که این مهرها و محبت‌ها درونی باشد این‌ها باید بروز کند. باید روابط دوستانه در فضای خانواده با احسان و ایثار و ازخودگذشتگی بروز کند.

۳- اصل آرامش: از مفاهیم بسیار بنیادی «لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا» است که در آغاز این آیه و آیه دیگر به آن اشاره شده است. و همین‌طور آیه ۱۸۹ سوره اعراف «وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا» سکون و آرامش یعنی جایی که انسان نیاز دارد و خانه جایی است که نیازهای جورواجور و انواع نیازها را تأمین می‌کند. اگر زن و مرد و مجموعه اعضای خانه به نیازهای معقول و منطقی و مشروع خویش پاسخ دهند زمینه حل بسیاری از مشکلات اجتماعی فراهم می‌شود سکون مفهوم بلند در آیات شریفه را دارد آرامش و طمأنینه نتیجه یک خانواده سالم و ازدواج درست است.

۴- اصل لباس: «هَنَ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهَا» (بقره/۱۸۷) اینکه اعضای خانواده به‌ویژه زن و مرد پوششی برای هم باشند و مرهمی بر آلام هم باشند و نیازهای یکدیگر را تأمین کنند و فراتر از انگیزه‌های مادی به نیازهای یکدیگر پاسخ بدهند این از اصول مهمی است.

اسلام با تأکید بر این مفاهیم درواقع می‌گوید آن نیازها باید در قالب خانه و زندگی خانوادگی سامان پیدا کند نیازها طبیعی و اولیه، نیاز استمرار نسل، نیازهای عاطفی و روحی و نیازهای متعالی و اخلاقی و نیاز به پرورش نسل آگاه و هوشیار و معنوی، همه باید در کانال و چهارچوب خانواده باید سامان پیدا کند. این نگاه اسلام است.

سطوح نگاه اسلام به خانواده

خانواده از نگاه اسلام را به سه سطح می‌شود تقسیم کرد.

۱- یک سطح از خانواده این است که زن و مرد و اعضای خانواده در حد همان تأمین نیازهای طبیعی و مادی متوقف شوند؛ برخی از خانواده‌ها این جور هستند که نگرش و تلاششان این است که نیازهای طبیعی و مادی در غالب نفقه و این‌ها تأمین کنند. اسلام البته این نگرش را قبول و مورد تأکید قرار داده است.

۲- سطح دوم خانواده فراتر از این به نیازهای روحی و عاطفی توجه بکند، تأمین عواطف و توجه به عواطف همسری، فرزندی، پدری و مادری در سطح بالاتر و مهم‌تر از مسائل خانوادگی است.

۳- سطح سوم را اسلام می‌پسندد و آن این است که خانواده هم نیازهای سطح یک و هم نیاز عاطفی و روحی را تأمین کند؛ ولی بالاتر اینکه، خانواده یک مجموعه آرمانی ایمانی باشد و در مسیر الهی حرکت کند این خانواده، خانواده‌ای است که در شأن آن «هل اتی» نازل می‌شود. این خانواده آرمانی و آسمانی همان

خانواده‌ای است که در همان روزهای آغازین ازدواج امیرالمؤمنین و فاطمه زهرا سلام‌الله علیها، پیامبر گرامی اسلام، علی را به کناری می‌کشاند و از او سؤال می‌کند: که همسر خویش را چگونه یافتی؟ فکر می‌کنید پاسخ علی چیست؟ این جایگاه علی و فاطمه را مشخص می‌کند و تابلویی است که الگوی خانواده آرمانی و ایمانی است. علی جواب می‌دهد: «نِعْمَ الْعَوْنُ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ»^۱ آفرین به تربیت پیامبر، آفرین به تربیت پیامبر، می‌فرماید: این دختری که به من سپرده ای بهترین کمک و یار در طاعت خداست. از فاطمه هم سؤال می‌کند، فقر و نداری علی، رزم و جهاد علی، هیچ کدام به چشم او نمی‌آید؛ فاطمه هم می‌گوید «خَيْرُ بَعْلٍ»^۲ بهترین شوهرهاست. این نگاه آرمانی و اسلامی است.

نتیجه بحث

جوانان عزیز خانواده‌های بزرگوار، ایران ما نیاز به خانواده‌ای دارد که به هر سه سطح از نیازها توجه کند نیازهای طبیعی و نفسی، نیازهای عاطفی و روحی و بالاتر خانواده منسجمی که در راه خدا حرکت کند. زن و مرد و فرزندان در کنار هم یک شبکه ایمانی و اسلامی و انقلابی شکل می‌دهند. ایثار و فداکاری رویه آن‌ها است و نگاه آن‌ها به آرمان‌های الهی است.

امیدواریم خداوند درهای حکمت و معرفت خود را به روی ما بگشاید و ما را بر غلبه بر آسیب‌های خانوادگی توفیق عنایت بفرماید.

بسم الله الرحمن الرحيم

انا اعطیناک الکوثر

خطبه دوم

بسم الله الرحمن الرحيم

نحمده علی ما کان و نستعینه من امرنا علی ما یکون و نومن به و نتوکل علیه و نستغفره و نستهدیه و نعوذ به من شرور انفسنا و سیئات اعمالنا و نصلی و نسلم علی نبینا محمد و^۱

^۱ - بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۴۳، ص: ۱۱۷.

^۲ - همان.

دعوت به تقوی

یا ایها الناس اوصیکم و نفسی بتقوی الله شما را و خودم را به پارسایی و پرهیز گاری توصیه می‌کنم.

در محضر اهل بیت (ع): خطبه ۱۸۸ نهج البلاغه

فرازی از خطبه ۱۸۸ نهج البلاغه را تقدیم می‌کنم: «أَوْصِيكُمْ بِذِكْرِ الْمَوْتِ...»^۲ علی پیشوای پارسایان می‌فرماید شما را به یاد مرگ و کاهش غفلت از آن توصیه می‌کنم. چگونه غفلت می‌ورزید از چیزی که او از شما غافل نیست. بهترین موعظه‌گر روبروی شماست. چه کسانی هستند؟ مردگانی که شما آن‌ها را دیده‌اید و با آن‌ها زندگی کرده‌اید و دیدید که چگونه به‌سوی قبرستان سوق داده شدند و دیدید که چگونه بی‌اختیار به قبرها سپرده شدند و چنان در قبرها فرورفتند، گویا که هیچ‌گاه در این دنیا نبوده‌اند و همیشه در آنجا بوده‌اند این حرکت سریع را شما دیده‌اید. از این‌ها شما عبرت و موعظه بگیرید و بشتابید به‌سوی منزل‌هایی که باید پیشاپیش آن‌ها را آباد کنید و به سمت آن نائل شوید. نعمت‌های خدا را با صبر و دوری از گناه کامل کنید و شکرگزاری. چه شتابنده است ساعت‌ها در یک روز، روزها در یک هفته، هفته‌ها در ماه، و روزها در ماه و ماه‌ها در سال و سال‌ها در عمر چه قدر سریع می‌گذرد. به هوش باشید که تقوا تنها نجات‌بخش ما و آینده‌ساز برای نجات معنوی ماست.

مسائل روز: دهه مبارک فجر

در دهه مبارک فجر و سالگرد پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی هستیم از همه آن کسانی که برای احیا این ایام‌الله و دهه مبارک تلاش کردند و به این انقلاب و کشور اسلامی خدمت کردند باید تشکر کرد. انقلاب اسلامی راهی نو در عالم بود و معادلات فکری و معرفتی و معادلات سیاسی و اجتماعی عالم را تغییر داد. این افتخار بزرگی برای ملت ایران و شما مردم رشید قم و حوزه قم است. انقلابی که از مسجد اعظم و فیضیه و حرم و چهار مردان و جای‌جای قم شروع شد و در گوشه کشور طنین‌افکن شد. بالاترین نعمت عصر ما انقلاب اسلامی است و بالاترین مسئولیت در برابر انقلاب اسلامی بر دوش ما و شما جوانان رشید گذاشته شده و شما مردم شریف قم و حوزه بزرگ قم؛ چه کسی تصور می‌کرد انقلابی با این عظمت همه معادلات حاکم بر فلسفه و علوم انسانی و سبک‌های زندگی غربی را تغییر دهد.

^۲ - نهج البلاغة (للصباحی صالح)، ص: ۲۷۸.

آن عزیزانی که روزگار قبل از انقلاب را در خاطر دارند می‌دانند که بودیم؟ و در کجا بودیم؟ و چه بودیم؟ آن وقت اگر دقت بکنیم، می‌فهمیم که امام که بود؟ و این چه ودیعه آسمانی بود؟ چه شهابی و نوری در تاریکی بود؟ این افتخار از آن ملت بزرگ ایران است. این افتخار از نسل‌های ممتد ماست که در انقلاب و دفاع مقدس این همه افتخار آفریدند.

اصول اساسی انقلاب

من با کسب اجازه از محضر شما بزرگان چند نکته‌ای پیرامون اصول اساسی انقلاب عرض می‌کنم. برخی از مهم‌ترین اندیشه‌های ناب امام و اصول اساسی انقلاب اسلامی به ترتیبی است که بیان می‌شود:

۱- بازگشت به اسلام و هویت دینی و اسلام اجتماعی و سیاسی.

این شاخصه بزرگ امام و انقلاب اسلامی است. رهبری معظم می‌فرمودند در زمان ریاست جمهوری یک‌بار که برای سخنرانی می‌خواستیم به سازمان ملل بروم متن نطق را نوشته بودم در آخرین لحظات امام مرا احضار کردند فرمودند ببینم چی نوشتی؟ نطق را ملاحظه فرمودند. امام فرمودند اشاره بکن به اسلام سیاسی به بعد مهم سیاسی در اسلام؛ این یک بعد مهم است.

۲- انقلاب اسلامی و فکر امام یعنی هویت اسلامی و هویت دینی و اسلام نقش‌آفرین در عرصه اجتماع و سیاست و دستاورد آن هم امواج بیداری اسلامی در عالم است. مقاومت اسلامی، مقاومت مبارک اسلامی در لبنان نتیجه این اصل اول است.

تأکید امام بر اسلام ناب محمدی در برابر دو اسلام دروغین آمریکایی است:

- یکی اسلام التقاطی، لیبرالیستی و سکولاریستی که در برابر غرب خود را منفعل می‌داند؛
- و دیگری اسلام متحجر و ارتجاعی که تشیع و تسنن آن آمریکایی و انگلیسی می‌شود.

اسلام ناب اندیشه بزرگ امام، اسلامی است که از هر دو قرائت غلط فاصله دارد اسلامی است که بر مبارزه و مقاومت تأکید می‌کند. اسلامی است که از انفعال در برابر غرب و ارزش‌های منحط فاصله می‌گیرد.

۳- اصل سوم جایگاه روحانیت و مرجعیت است انقلاب اسلامی ریشه در نهاد حوزه‌های علمیه و مرجعیت دارد و امروز هم ما اگر بخواهیم مسیر درست را پیماییم باید نصایح مراجع و بزرگان و حوزه را مهم بشماریم

مسئولان ما نقطه‌نظرهای حوزه و مراجع را مهم بشمارند و دست‌کم نگیرند و درعین‌حال حوزه و روحانیت باید خود را بشناسند و متناسب با زمان شد بدهند.

۴- انقلاب اسلامی و امام دارای تئوری و الگوی حکومت بودند. می‌بینید که بیداری‌های اسلامی در قرن اخیر غالباً به شکست کشیده چرا برای اینکه الگو و تئوری نداشته‌اند انقلاب اسلامی الگو و تئوری دارد.

این الگو مبتنی بر اصول مهمی است که:

- اول آن‌ها احکام و قوانین اسلام است؛
- دوم آن‌ها ولایت مطلقه فقیه و نقش مؤثر فقیه جامع‌الشرایط؛
- و سوم نقش کارساز مردم و سازوکارهای است که در قانون اساسی ما پیش‌بینی شده ما تئوری داشتیم؛ الگو داشتیم و این الگو در دنیا اثر کرد.

گفتمان انقلاب اسلامی تمدنی و فراگیر بود.

انقلاب اسلامی، بین‌الملل دارد، امام روی بین‌الملل اسلامی خیلی تأکید داشتند تقریباً مذاهب در عین تکیه بر معارف بالای اسلام و اهل بیت، این پیام کمتر شنیده می‌شود متأسفانه حکامی باید این پیام را بشنوند نشنیدند اشتباه کردند امروز هم پیام بین‌الملل اسلامی وحدت دوستی از ایران متأللی است چه قدر خوب است که این پیام را بشنوند پشت نکنند به این پیام نجات‌بخش، پیام نجات‌بخش، پیام ما پیام بین‌الملل اسلامی است امواج بین‌الملل ما در عالم توفنده است.

استقلال علمی از اندیشه‌های امام است.

آزادی‌های مشروع مردمی از اندیشه‌ها و گفتمان امام و انقلاب است.

تأکید بر پیشرفت علمی و فناوری از چیزهای بوده که امام فرموده‌اند شما مستحضری در طی ۳۵ سال گذشته به رقم این‌که مشکلاتی وجود دارد اما اگر شما صد شاخص را ردیف کنید می‌بینید که در همه آن‌ها کشور به پیش رفته است آفرین به شما ملتی که پیشرفت مادی را تجربه کردید و درعین‌حال از آرمان‌های انقلاب اسلامی دست برنداشتید باز هم بر این خط اسلام و انقلاب استوار بمانید.

تأکید بر بازسازی علوم انسانی و سبک‌های زندگی،

۵- جایگاه مهم جوانان و نوجوانان و خانواده، اخلاق و معنویت، عدالت، اهتمام به مستضعفان و طبقات محروم از اصول انقلاب اسلامی است.

دستاوردهای معنوی انقلاب اسلامی

۱- انقلاب اسلامی نهادهای انقلابی آورد، قانون اساسی نوشت سپاه و بسیج و آن همه حرکت‌های انقلابی جوشید و از درون انقلاب روابط دولت و ملت بهبود پیدا کرد آن فاصله‌ها کاهش پیدا کرد

۲- تأکید گفتمان انقلابی و اسلام ناب بر دوری از تجملات و تشریفات در فضای دولتی است.

۳- اسلام بیست و دوم بهمن بر مقاومت و عقلانیت تأکید کرد.

همین روزها شما شاهد هستید یک شاگرد امام و انقلاب اسلامی در لبنان یک سخنرانی می‌کند و همه دنیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد یک سخن سید حسن نصرالله آن موج را ایجاد می‌کند امواج مقاومت اسلامی در جهان به برکت انقلاب شماست.

۴- مقاومت و عقلانیت در کنار هم در انقلاب اسلامی طراحی شد و نهایتاً انقلاب اسلامی ارزش‌های دینی را احیا کرد.

۵- جهاد، شهادت، امر به معروف، نهی از منکر، جمعه ولایت این‌ها مفاهیمی بود که برای ما معقول نبود انقلاب شما همه این‌ها را احیا کرد و به دنیا عرضه کرد؛

۶- انقلاب اسلامی ولایت‌فقیه را به ارمغان آورد ولایتی که با مردم‌سالاری سازگار است و ناظر بر روند درست حرکت ملت هست باید قدر ولایت‌فقیه و حضور مردم را در صحنه ما بدانیم و قدر مقاومت را در سراسر عالم بشناسیم.

۷- پیام اخیر رهبری معظم به جوانان اروپا؛

پیام اخیر رهبری معظم به جوانان اروپا حاصل انقلاب اسلامی بود ملت ما و جوانان ما باید این اندیشه بزرگ را که محورهای عمده‌اش را من عرض کردم مورد توجه قرار دهد.

دعوت به شرکت در راهپیمایی ۲۲ بهمن

نکته‌ای که در اینجا باید عرض کنم این است که بیست و دوم بهمن در پیش رو است ملت ایران و به‌خصوص شما مردم سرافراز قم و حوزه عظیم قم در آستانه یک حضور باشکوه دیگر قرار دارید. مطمئناً در بیست و دوم بهمن مردم با تبعیت از ولایت و رهبری و با حفظ مسئولیت در شرایط ویژه بین‌المللی یک حضور چشم‌گیر و خیره‌کننده و آسمانی و همراه با بصیرت را به تماشای همه عالم خواهند گذاشت. دستاوردهای بزرگ البته مسئولیت ما و مردم و مسئولین در برابر این انقلاب مسئولیت بزرگی است. تلاش کنیم ارزش‌های انقلاب را حفظ کنیم و اندیشه والای امام را صیانت کنیم.

تنها مفسر اندیشه‌های حضرت امام

بدانیم که مفسر درست و ناب اندیشه‌های امام در عصر ما مقام معظم رهبری هستند. این مفسر آن اندیشه را به ما عرضه می‌کند و ما باید بر این اندیشه تکیه کنیم.

نمازهای جمعه باید جای هم‌بستگی و شکوه ایمان ملت و تجلی‌گاه روح انقلابی و حضور انقلابی به‌ویژه جوانان ما باشد که به حمدالله چنین است و باید روزافزون بشود. ما مشکلات داریم اما با این همه آرمان و ایده‌ها و دستاوردها باید بایستیم باید مقاومت کنیم. در عرصه‌های علمی، اقتصادی، داخلی و خارجی همه جا با روح شجاعت، ایستادگی، عقلانیت و شجاعت باید این اندیشه انقلاب را پیش ببریم. شما ملت این شایستگی را دارید شما حوزه‌های بزرگ و حوزه عظیم قم دارای این عظمت و شکوه هستید

انشا الله خداوند همه ما را در این راه یار و یاور باشد من توصیه می‌کنم در پایان سخن برای نزول رحمت و نزول رحمت الهی توجه عزیزان به قرائت دعای نوزدهم صحیفه سجادیه که انشا الله منشأ نزول برکات آسمانی بر همه ما بشود.

نسئلك اللهم و ندعوك و...